

KARLSTADS KOMMUN

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

detaljplan för Fredricelundsskolan, inom Våxnäs, Karlstads kommun

INLEDNING

Denna samrådsredogörelse innehåller en redovisning av de synpunkter som inkommit under samrådet samt stadsbyggnadsförvaltningens förslag till förändringar av planförslaget med anledning av synpunkterna.

PLANPROCESSEN

Detaljplanen upprättas med standardförfarande enligt plan- och bygglagen 5 kap. där samråd, enligt plan- och bygglagens 5 kap 11 §, hölls mellan 31 oktober till 30 november 2018.. Förslag till ny detaljplan skickades ut till kommunala och statliga remissinstanser samt berörda fastighetsägare enligt fastighetsförteckningen. Boende och hyresgäster i närområdet har också fått tagit del av planförslaget. Detaljplanen har även funnits tillgänglig för allmänheten i Samhällsbyggnadshuset, i biblioteks- huset och på kommunens hemsida under samrådtiden.

Ett samrådsmöte anordnades den 14 november med anledning av planförslaget. Syftet med mötet var att ge möjlighet för intresserade att ställa frågor och lämna synpunkter.

SAMMANFATTNING OCH STÄLLNINGSTAGANDE

Inkomna yttranden redogörs för nedan. Yttrandena sammanfattas och kommenteras med kursiv stil.

Förslag till ändringar

Detaljplanen har bearbetats inför granskningskedet. De delar som rör bostäder och bussgatan bedöms kräva mer utredning innan den delen av detaljplanen kan färdigställas. Den del som rör befintlig verksamhet vid Tallåsens förskola utgår ur detaljplanen eftersom ingen förändring planeras.

Planförslaget i övrigt har bearbetats genom att torgytan gjorts större för att korta byggnadens långa fasad mot söder och för att förbättra kopplingen i nord-sydlig riktning förbi skolan.

Bestämmelse har införts som reglerar byggnadens placering så att en stor sammanhängande skolgård som är bullerskyddad skapas norr om byggnaden.

Ställningstagande

En avvägning har gjorts mellan olika enskilda och allmänna intressen vilket har resulterat i en samlad bedömning. Planhandlingarna har justerats enligt kommentaren ovan och stadsbyggnadsförvaltningen anser därmed att detaljplanen kan ställas ut för granskning enligt PBL 5 kap 18§.

INKOMNA YTTRANDE

Länsstyrelsen

För att säkerställa trygg trafikmiljö för oskyddade trafikanter (skolbarn) är det viktigt med en genomtänkt utformning av cykel- och övergångsställen vid bussgatans västra ut- och infart mot vändplan vid Tallåsens förskola. Denna ”korsning” kommer att vara trafikerad av bussar, personals bilar samt av den trafik som genereras av hämtning och lämning av skolbarnen, särskilt under morgon och eftermiddag.

Kommunen beskriver att detaljplanen möjliggör att på sikt trafikera Våxnäs på ett genare och därmed snabbare sätt vilket Länsstyrelsen ser positivt på. Vidare är det, ur klimatperspektiv, bra med en bussgata i närheten av skolan så att kollektivtrafiken ges fördel framför bil. Kommunen bör dock undersöka om placering av GC-vägen närmast skolbyggnaden istället för bussgatan gynnar trafiksäkerheten. En sådan placering är att föredra med hänsyn till luftföroreningar vilket beskrivs närmare under miljö kvalitetsnormer för luft.

Länsstyrelsen har lyft frågan kring grönt stråk i yttrandet för planprogrammet och anser att det befintliga gröna stråket från syd till norr fortsättningsvis bör hålla samman, även om stråkets mittersta del som ingår i detaljplanen görs smalare än den är idag.

Inom skolområdet finns allén som kommunen behöver utreda om den omfattas av det generella biotopskyddet enligt 7 kap 11 § miljöbalken. Om träden omfattas av det generella biotopskyddet och påverkas av exploateringen ska planhandlingen kompletteras med beskrivning av trädens naturvärden och eventuella andra lämpliga alternativ som innebär mindre skada på de skyddade biotoperna. Ovannämnda resonemang gäller även för lönnalle längs med Tallåsvägen och för oxelalle vid Hagalundsvägen som kommunen omnämner i planprogrammet.

Kommunen bedömer att förslaget inte innebär betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen delar denna bedömning. Länsstyrelsen vill informera att för beslut om planuppdrag som getts efter 1 januari 2018 ska en så kallad undersökning upprättas enligt 6 kapitlet Miljöbalken.

Närmsta statliga infrastruktur är E18, belägen cirka 300 meter söder om planområdet. E18 är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 §. Trafikverket anger i sitt yttrande att kommunen till granskningskedet behöver redovisa hur mycket trafik planen förväntas generera och dess eventuella negativa påverkan på E18. Det är exempelvis viktigt att bedöma risker för köbildning. Länsstyrelsen instämmer i Trafikverkets yttrande.

Av planbeskrivningen framgår att Karlstad kommun antar att inga miljö kvalitetsnormer för luft kommer att överskridas inom planområdet, med hänvisning till en gällande detaljplan med andra förutsättningar. Barn är extra känsliga för luftföroreningar och halten av PM10 per dygn samt halten av NO2 per dygn och timme behöver beräknas inom planområdet. Resultatet bör sedan ställas i relation till miljö kvalitetsnormer samt preciseringarna för miljö kvalitetsmålet Frisk Luft (alternativt WHO:s riktvärden).

Eventuella risker för barns hälsa bör framgå av redovisningen. Bussgatan ska anläggas i direkt anslutning till skolbyggnaden. Under vårvintern kan detta innebära att mycket höga halter av små partiklar (PM10) kan komma in i byggnaden genom fönster som öppnas samt genom luftintag för ventilation. Under vintertid kan även höga halter av kvävedioxidier förekomma. Med en sådan placering av bussgatan bör luftintag för ventilation placeras på andra sidan av byggnaden och fönster på denna sida av byggnaden bör inte vara möjliga att öppna. Karlstad kommun bör överväga att lägga GC-vägen närmast skolbyggnaden och inte bussgatan för att förhindra inträngning av föroreningar

i byggnaden. Karlstad kommun bör också överväga att mellan bussgata och byggnad skapa en tät, grön miljö som förhindrar att de skadliga föroreningarna når skolan. Mer information kring detta finns i rapporten ”Hållbar stadsutveckling- god luftkvalitet i framtidens täta och gröna städer?” som gavs ut av IVL svenska miljöinstitutet maj 2018.

Bullerutredningen visar på en utformning och byggnation av skolan som enbart delvis följer det plankartan möjliggör. Om skolan utformas på annat sätt så kommer bullersituationen förändras inne på skolgården. För de delar av skolgården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet gäller riktvärdet 50 dBA ekvivalent nivå och max 70 dBA. För äldre, befintliga skolgårdar gäller riktvärdena 55 dBA ekvivalent och max 70 dBA. Bullerutredningen visar på att det krävs ett plank för att säkerställa att riktvärdena kan uppfyllas på den nya skolgården. Kommunen behöver därför införa planbestämmelsen om att bullerskärm ska utföras och därigenom säkra att förskolans gård uppfyller 50 dBA i de delar av gården som är avsedda för lek, vila och pedagogisk verksamhet. Bullersituationen på den befintliga förskolan, Tallåsen, har inte redovisats i detalj, men av bullerkartorna kan utläsas att de riktvärden som gäller för äldre, befintliga skolgårdar överskrids. Kommunen behöver mer i detalj redovisa bullersituationen vid den befintliga förskolan, samt klargöra vilka skyddsåtgärder som behöver vidtas för att uppfylla bullerkraven. Dessa åtgärder ska sedan säkras genom en lämplig planbestämmelse.

Detaljplanen möjliggör byggnation av balkonger i bostadslägenheter. Bullerutredningen anger att en förutsättning för att uppfylla riktvärden i Trafikbullerförordningen är anordnande av en gemensam uteplats på gården. Några särskilda åtgärder som till exempel bullerplank krävs inte. Kommunen behöver däremot säkra genomförandet av uteplatsen genom att t.ex. avsätta en del av tomten som mark som inte får förses med byggnad. Kommunen har tidigare löst samma typ av bullerproblematik t.ex. i detaljplanen för Sälgen 6.

Bullerfrågan ska enligt Boverkets vägledning lösas i detaljplanen och kan inte skjutas på till bygglovsskedet. Länsstyrelsen anser därför att kommunen måste komplettera plankartan för att säkerställa en ljuddämpad uteplats för bostäder samt säkra att riktvärden för skolgårdar uppfylls.

Länsstyrelsen önskar en komplettering om skolan är att betrakta som samhällsviktig verksamhet eller inte. Är skolan att betrakta som samhällsviktig bör den årliga sannolikheten för att byggnaden inte tar skada vara mindre än 1/100, enl. Boverkets riktlinjer för översvämningen. En redogörelse för hur byggnaden kommer att påverkas av ett 100-års regn samt eventuella åtgärdsförslag behöver då beskrivas. Gällande klassning av samhällsviktig verksamhet vill Länsstyrelsen lyfta projektet ”skydd av samhällsviktig verksamhet”, projektet sker i samverkan mellan Länsstyrelsen och kommunernas Beredskapssamordnare.

Prövningsgrundande synpunkter

Länsstyrelsen kan med stöd av 11 kap. 10 § PBL ta in en detaljplan för prövning. Länsstyrelsen bedömer det som sannolikt att planen kommer att tas in för prövning avseende hälsa och säkerhet, buller, om den antas i nuvarande form.

Kommentar: Bussgatan är planerad att ingå i Karlstads snabbbussstråk. Redan idag trafikeras detta av eldrivna fordon. Ambitionen är att denna verksamhet ska utökas i framtiden. Luftkvalitets problem kopplat till busstrafik torde då minska i framtiden. Bussgatan kommer prövas i en egen detaljplan. Någon luftutredning tas därför inte fram i detta skede.

Genom att skjuta den nya skolbyggnaden något åt väster skapas en generösare koppling i nord-sydlig riktning även om det sammanhängande grönstråket skärs av. Kommunen har utrett andra lösningar och ser stora fördelar i att inte bryta det nord-sydliga stråket. Sammantaget har sådan lösningar visat sig fungera sämre utifrån förutsättningarna

för planen. Närhet till Växnäs centrum, påverkan på omgivande parklek och grönytor liksom möjligheten att klara en bra skolgård har varit svåra att lösa med en annan placering.

Planbeskrivningen kompletteras med upplysning om att allén vid Tallåsen kan omfattas av biotopskydd.

Plankartan kompletteras med utformningsbestämmelse om byggnadens placering eller plank för att skydda utemiljön mot buller. Tallåsens förskola föreslås utgå ur planförslaget då ingen förändring planeras.

Enlig Karlstads kommuns översvämningsriktlinjer är inte skolan att betrakta som samhällsviktig verksamhet. Byggnaden och omgivande mark ska planeras så att skyfallsvatten avleds som ytvatten. De inventeringar som kommunen gjort visar att byggnaden inte ligger i ett riskområde vid skyfall. Planbeskrivningen uppdateras.

Planförslaget handlar om att ersätt befintlig skola. Visserligen kommer den nya skolan få en ökad kapacitet. Upptagningsområdet är främst det direkta närområdet. Bedömningen är att planförslagets trafikallsträng är lågt och påverkan på E 18 torde vara försumbar.

Trafikverket

Närmsta statliga infrastruktur är E18, belägen cirka 300 meter söder om planområdet. E18 är utpekad som riksintresse för kommunikationer enligt miljöbalken 3 kap 8 §, funktionellt prioriterat vägnät 4 kategorier, primär led för farligt gods, samt som en del i det internationellt utpekade TEN-T nätet. E18 har en skyltad hastighet på 90 km/h på det aktuella vägavsnittet och hade år 2017 en årsdygnsmedeltrafik (ÅDT) på cirka 34 000 fordon varav cirka 3 400 utgjorde tung trafik.

Trafikverket ser positivt på att en skärm uppförs vid förskolan så att även riktvärdet för förskolans skolgård innehålls. Vidare förutsätter vi att det anordnas en bullerskyddad gemensam uteplats ifall balkonger byggs.

Trafikverket önskar att kommunen till granskningsskedet redovisar hur mycket trafik planen förväntas alstra och om den eventuella allsträngen påverkar E18 negativt. Det är exempelvis av vikt att bedöma om belastningsgrader riskerar att överskridas och om köbildning riskeras i något fall. Om så inte är fallet bör också det klargöras. Trafikverket föreslår i alla planer som kan påverka E18 att man nyttjar den trafikmodell som tagits fram av Karlstads kommun.

Just nu är en åtgärdsvalsstudie (ÅVS) under framtagande som bland annat skall undersöka hur den här typen av planer påverkar E 18 genom Karlstad. Det är därmed lämpligt att kommunen låter resultaten från ÅVS:en vägleda hur hanteringen av eventuell trafikpåverkan genomförs.

Trafikverket ser positivt på att planförslaget förbättrar möjligheterna för både kollektivtrafik och gång- och cykel. Trafikverket anser att kommunen måste redovisa planens trafikallsträng och eventuell negativ påverkan på E18 till granskningsskedet. Om E18 inte bedöms påverkas bör också det klargöras

Kommentar: Planförslaget handlar om att ersätt befintlig skola. Visserligen kommer den nya skolan få en ökad kapacitet. Upptagningsområdet är främst det direkta närområdet. Bedömningen är att planförslaget trafikallsträng är lågt och påverkan på E 18 torde vara försumbar.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har inga synpunkter på detaljplan för Fredricelundsskolan.

Miljönämnden

Enligt den strategiska planen ska Karlstad vara en miljösmart kommun och Karlstadsborna ska kunna leva ett hälsosamt liv. Det är därför viktigt att det vid både skola och i anslutning till Växnäs centrum finns väl tilltagna och väderskyddade cykelparkeringar med gott om plats för cykelställ och lastcyklar som även har möjlighet till laddning av elcyklar och andra mindre el fordon.

Riktvärden för del av förskolegården som är avsedd för lek, vila och pedagogisk verksamhet är 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. De värden som beräknas ligger på drygt 50 dBA ekvivalent nivå och drygt 70 dBA maximal nivå på den del av förskolegården som ligger närmast parkering och gator. Då förskolebarn tillbringar stor del av sin vistelsetid utomhus bör en bullerskärm, som WSP föreslår längs förskolans gård mot parkeringen, anläggas. Alternativt kan förskolans gård placeras i ett mer bullerskyddat läge. Bullerkrav ska tillföras som en bestämmelse på plankartan

De planerade bostadshusen klarar den ekvivalenta ljudnivån vid fasad men de maximala nivåerna överskrider något och en bullerskärm mot bussgatan bör för en sundare ljudmiljö övervägas även där. Alternativt bör de två huskropparna byggas samman.

Skolor och livsmedelsverksamheter ska anmälas till miljöförvaltningen.

Kommentar: Plankartan kompletteras med utformningsbestämmelse om byggnadens placering eller plank för att skydda utemiljön mot buller. Tallåsens förskola föreslås utgå ur planförslaget då ingen förändring planeras.

Barn- och ungdomsnämnden

- Viktigt med utrymme för transport av leveranser till och från skolan som är både trygg och säker.
- Utrymme för trygg och säker angöring av buss.
- Ytterligare ett övergångsställe på bussgatan där gång- och cykelbana korsar från söder.
- Viktigt att säkerställa trygga och säkra skolvägar för barnen.
- Viktigt att hänsyn tas till Boverkets allmänna råd om en friyta på 40kvm/barn i förskolan och 30kvm/barn i skola.

Tjänsteyttrande

Skolgården norr om skolan kommer att hägnas in och utformas som en grönyta med funktion för lek och utevistelse. Enligt förslaget uppgår uteytan till ca 25kvm/barn i skolan och ca 27 kvm/barn i förskolan vilket därmed inte når upp till boverkets allmänna råd. Viktigt är att hänsyn tas till boverkets allmänna råd där ett rimligt mått på friytan är 40 kvm/barn i förskolan och 30 kvm/barn i skolan. Skolans entréer för barn kommer orienteras mot norr där gångstråk finns som kopplar till dessa entréer på ett bra sätt. Från söder får gående runda skolan från öst och väst.

Tallåsvägen föreslås stängas för att minimera antalet utfarter på Hagalundsvägen. Angöring till skola, förskola och bostäder föreslås ske gemensamt på bussgatans västra del och med en gata som avslutas vid befintlig vändyta vid Tallåsens förskola. Då all trafik kommer att gå bakom skolan och det finns en gång- och cykelväg som korsar söderifrån ser vi ett behov av ytterligare ett övergångsställe. Överlag är det viktigt att hänsyn tas till att säkerställa säkra och trygga skolvägar för barnen. Viktigt är att det finns en tilltagen och säker transportväg för leveranser till och från skolan/förskolan. Likaså är det viktigt att utrymme finns för angöring av buss som både är tillräcklig i storlek och säker för olika aktiviteter till och från skolan/förskolan.

Socialdemokraterna lämnar följande protokollsanteckning:

Vid planering av nya, eller förtätning av befintliga, bostadsområden, är det av största vikt att även andra värden än bostäder beaktas. Områden ska hålla ihop och planeras hållbart. Mark för samhällsservice i form av t ex skolor, förskolor och vårdboenden behöver avsättas i tillräcklig utsträckning för att möta det behov som kan uppstå till följd av det planerade antalet bostäder i området. Utrymmen för aktivitet och rekreation är viktiga för livskvaliteten. Därför måste lekplatser, grönytor och idrottsplaner ges utrymme vid all planering av bostadsområden.

I förslaget till detaljplan för Fredricelundsskolan och flera bostäder har inte tillräcklig mark för skola, eller förskola, avsatts med hänsyn tagen till antalet barn och elever som förväntas ha plats på skolan och förskolan. Förskolans och skolans lokaler och utemiljöer ska vara utvecklande, hälsosamma och säkra, samt erbjuda en god arbetsmiljö för både barn och vuxna. För att detta ska kunna uppnås är det av största vikt att Boverkets allmänna råd gällande friyta följs, vilket inte är fallet i detta förslag. Vi ser också att hänsyn inte är tagen till nödvändigheten av säkra skolvägar, då en bussgata planeras alldeles intill skolan. I dag kan barn och elever på Hagalund ta sig till och från skolan utan att behöva korsa någon väg, vilket inte blir fallet om den planerade bussgatan blir av. Detta är en klar försämring.

Kommentar: Detaljplanen ger förutsättningar att bygga en ny skola. Hur detaljer som angöring, inlastning och parkering löses står upp till Teknik- och fastighetsförvaltningen och barn- och ungdomsförvaltningen att lösa tillsammans. Detaljplanen visar på en möjlig lösning, men fler lösningar är också möjliga inom ramen för detaljplanen.

Nyckeltal hänger ihop med storlek på skolan liksom tillgänglig yta. Det blir också ett val hur marken används och prioriteringar mellan yta för barn respektive för trafik. Enl boverkets rekommendationer kan nyckeltalen minska om det finns närhet till andra grönområden. I detta fall finns I 2 terrängen i direkt närhet liksom en parklek och andra öppna parkytor. Det bedöms finnas mycket goda förutsättningar att skapa stora ytor för barns utevistelse i området.

Lantmäterimyndigheten

Lantmäterimyndigheten har tagit del av samrådsförslaget och har följande synpunkter. På plankartan skall torg skrivas med versaler. Användningen saknas i innehållsförteckningen. På vissa ställen blir gränserna heldragna. Maneret bör ses över. Vissa texter i grundkartan (Fritidshem, Fredricelundsskolan, Vårdcentral mfl) bör dämpas för att inte misstas som planbestämmelser. Bra att upphävande av fastighetsindelingsbestämmelserna (tomtindelningen) är med på plankartan. Något gammal baskarta, ca 6 månader är ok. I övrigt har lantmäterimyndigheten ur fastighetsbildnings- eller registreringssynpunkt inget att erinra.

Kommentar: Noteras

Karlstads El & Stadsnät AB

Karlstads El & Stadsnät AB har elkablar och optofiberkablar inom det område som detta projekt avser. Flytt av dessa kablar kommer vi att ta ut en avgift för. För övrigt har Karlstads El- och Stadsnät AB inget att erinra.

Kommentar: Noteras.

Värmlands museum

Värmlands Museum har tagit del av förslaget daterat 2018-10-30 och lämnar här följande synpunkter med utgångspunkt i kulturmiljöfrågor. Syftet med detaljplanen är att skapa möjlighet att uppföra ny skola och nya bostäder och samtidigt ge området kring Växnäs centrum en förbättrad stadsmiljö. Detaljplanen förutsätter rivning av Fredricelundsskolan. Denna skola uppfördes i samband med att Sixbacken och Växnäs etablerades som bostadsområden i början av 1960-talet. Skolan ritad 1962

var troligen en av alla första skolorna som uppfördes enligt den nya läroplanen (Lgr 62) från samma år. Karlstads kommun har låtit göra en kulturhistorisk analys av Fredricelundsskolan. Där sägs att Fredricelundsskolan har ett samhällshistoriskt värde då den är en tidstypisk skola som visar på den offentliga sektorns stora utbyggnad under 1960-talet och att den kan vara en av de allra första i landet som byggdes för den nya grundskolereformen. Skolans arkitekt Erik Örnebring har ritat ett stort antal byggnader i Karlstad under 1960-talet, bland annat i Hagalund, strax sydväst om skolan. Detta gör att byggnaden också har ett lokalt arkitekturhistoriskt värde. Alla fyra skolbyggnader anges också tillsammans ha lika högt kulturhistoriskt värde då de tillsammans skapar den karakteristiska miljön kring skolgården. Värmlands Museum menar därför att det skulle vara värdefullt om byggnaderna dokumenteras ordentligt innan en eventuell rivning. En flytt av biblioteket till nya lokaler kan säkert bli ett lyft för verksamheten och det är positivt att biblioteksfilialen blir kvar i området. Även om det ligger utanför planområdet så vill vi påpeka vikten av att se på utvecklingen för hela området. Vi hoppas att den nya skolan och den äldre centrumbildningen vid Växnäs kan knytas samman på ett positivt sätt. Den tydliga baksidan som centrumbildningen vänder mot den nya skolan kanske måste ses över utan att stadsplaneidealet med trafikseparering och trygga lekplatser slås sönder. De kvarvarande grönområdena utgör viktiga delar i detta, liksom centrumbildningens inverterade butiksstråk med bland annat det gamla bibliotekets lokaler. Nu finns möjlighet att aktivt arbeta med området där ingredienser som historik, kulturhistoriska värden, människors vardag och verksamheter av olika slag vävs samman till en riktigt attraktiv och positiv boendemiljö.

Kommentar: Noteras.

Boende Hemvägen 3B

Under många år har bostadsbyggnaden i första hand skett i centrumområdena med allt tätare placering av höghus nära hårt trafikerade vägar, utan inslag av grönytor. För att bevara Karlstad trivsamt och attraktivt för inflyttning och boende är det viktigt att bryta den trenden. Den justerade planen för Fredricelundsskolan och Växnäs kanske kan ses som ett trendbrott. Bostadshuset finns placerade på behörigt avstånd från den tätt trafikerade Hagalundsvägen. Parkområden och grönytor har bevarats. Parkeringsplatser verkar finnas i bebyggelsens utkant, i anslutning till bussgatans infart från Hagalundsvägen. Planeringen för Fredricelundsskolan och Växnäs tycks alltså tillvarata områdets möjligheter på bästa sätt.

Kommentar: Noteras.

Boende Trollets väg 14

Mitt överklagande gäller förslaget att anlägga en bussgata och möjlighet att bygga bostadshus på grönytor strax väster om Växnäs centrum enligt nedan. Att anlägga en bussgata enligt förslaget är definitivt inget bra förslag för att vinna någon enstaka minut i resandet. I dagsläget finns ett flertal busshållplatser inom kort promenad från Växnäs centrum, Hemvägen Hagalund mfl närliggande bostadsområden även Fredricelundsskolan. Idag har vi en dålig trafikmiljö/trafiksäkerhet vad beträffar busstrafik i anslutning till vårdcentralen och centrum. Planen att anlägga ett torg med parkeringsytor och en snabbuss genom och i anslutning till vårdcentralen och centrum med många oskyddade trafikanter som korsar, är en dålig lösning ur trafiksäkerhetssynpunkt. Att sedan ta en stor andel av det befintliga grönområdet i anspråk för en snabbusslinje som kommer att bilda en barriär mot söder och som ska korsas av boende norr om gatan och elever som bor söder om gatan. Att ansluta till Hagalundsvägen i en ytterkurva med stor nivåskillnad till motstående fastigheter är en dålig lösning.

Grönområdet som är tänkt till bostäder används frekvent av skolor i närheten. Med möjlighet att bygga 110 lägenheter innebär med största sannolikhet ett behov av 80-100 p-platser. Viktigt att bibehålla de få grönytor vi har inom stadsmiljö vilket gynnar hälsan. Om inte tillräckligt med p-platser

utförs i anslutning till husen kommer boende i närliggande bostadsområden att drabbas av gatuparkeringar som försvårar framkomlighet samt drift och underhållet av dessa. Vi har otaliga exempel på nybyggnation i Karlstad som saknar tillräckligt med p-platser. Hagalundsvägen är i dag en mycket trafikerad led som efter byggnation av det närliggande nya bostadsområdet på Gustavsberg tillfördes några hundra fordonsrörelser /dygn. Att nu spåda på med ytterligare fordon är definitivt ingen bra ide. Viktigt att göra en dagsaktuell trafikmätning innan arbetet med förslaget går vidare. Förutom boende i närliggande bostadsområden kommer elever och anställda i skolan att drabbas negativt av det redovisade förslag som ligger till grund för detaljplanen. Dels framkomlighet, dels trafiksäkerhet. Gör istället något positivt med de befintliga grönytorerna som främjar att människor möts och kommer i rörelse.

Kommentar: Det är först möjligt att överklaga när ett beslut om att anta detaljplanen har fattats. Bussgata och bostäder har tagits bort ur planförslaget för fortsatt utredning.

Boende kring området (43 yttranden)

Inledning: Stadsbyggnadsförvaltningen har underlåtit sig att inte annonsera detaljplanens yttrandetid i inrikes post och tidningar, utan enbart på kommunens hemsida. De få skyltar som är uppsatta i området anger heller inte yttrandetiden. De av stadsbyggnadsförvaltningen valda sakägare, vilka som anses berörda är också väldigt snävt bedömda.

Kommentar

Detaljplanen har handlagts enligt praxis med val av samrådsrets och annonsering följer det regelverket som anges i plan- och bygglagen. (kungörelse i post -och inrikestidningar göres endast för bygglov mm).

Att kommunen satsar på en ny och mer ändamålsenlig skola är bra. Våra barns framtid och skolmiljö är viktig för den pedagogiska inlärningen. Viktigt är också att personalen har en bra arbetsmiljö, för att kunna överföra kunskap på ett pedagogiskt riktigt sätt. Låt också denna personal vara delaktig i den nya skolans utformning. Den publika delen för allmänheten bör på ett betryggande sätt också avskiljas från skolverksamheten, så att inte obehöriga tar sig in. Undvik stora entrehallar, som upplevs av många barn som en otrygg och stökig plats. Utforma gärna utemiljön så att den lockar till lek och fysisk aktivitet. Skapa en mindre uppspolbar yta för is, som ersättning för den plan som tas i anspråk när nya skolan byggs, (gärna konstfrusen). Tillför skolgården ett växthus och odlingsbar yta, så att barn utan egen trädgård kan lära sig att odla. Barnen bör på skolgården och i närområdet kunna få känna på riktigt gräs under fötterna. Bevara därför den parkmiljö som finns, vilket enligt forskning har en positiv inverkan på hälsan. Skolans utemiljö är med förslaget precis på gränsen för m²/elev, som vid en eventuell påbyggnad av skolan blir för liten. Den nya skolbyggnaden skär med sin sträckning av gång- och cykelbanan mellan Gruvlyckan och Sanna skogen (12). Många boende på Hemvägen använder denna GC-bana för skol- och arbetspendling. Det är även många som är boende på Gruvlyckan som nyttjar Sanna skogen (12). För att inte göra ett tvärt stopp på denna fina kommunikationsväg, kan man göra en ”portal” för GC genom skolbyggnaden. Nuvarande skola är med sin utformning anpassad för en kris och krigssituation, med bl.a skyddsrum. Hur tänker sig kommunen här, med en större skola och nyligen uppförda bostäder som tillfört en ökad folkmängd?

Kommentar

Yttrandet har delgetts projektledaren för bygget av skolan. Flera av frågorna behandlas inte i denna detaljplan. Stadsbyggnadsförvaltningen ser det också som en brist att det nord-sydliga stråket bryts av byggnadens placering. Andra lösningar har prövats men ger sammantaget en sämre lösning med svårigheter att klara utemiljöns utformning. En förutsättning i detta är att Himlabacken och parkleken inte ska påverkas. Förslaget revideras efter samrådet bla för att minska byggnadens avskärande effekt genom att den kortas i östra delen.

Befintligt skyddsrum planeras vara kvar. Byggnaden ovan skyddsrummet planeras att rivas och att skyddsrummet göms i gårdens utformning.

Detaljplaneförslaget för bostäder i Fredricelundsparken anger fastigheter på fem våningar (ca 20 meters höjd) fördelat på tre huskroppar med 110 lägenheter. Med detta förslag försvinner parkmiljön som idag är en av de mest använda grönytor i Karlstad, förutom idrottsplatserna. Närliggande skolor använder parken som näridrottsplats, bl.a den stora och omtyckta Engelska skolan (fd Gruvlyckeskolan). Många boende i närområdet använder också parken, ung som gammal beroende på årstid och väderlek. Det som blir kvar vid i anspråkstagande av parken, är de tekniska installationerna för dagvattenfördröjning.

Kommentar

Bostäderna utgår ur planförslaget tillsvidare då frågan behöver ytterligare utredning.

Periodvis blir det väldigt trångt med bilar vid ICA parkeringen och bussar som får backa i blindo vid möte. Sträckningen parallellt med den nya skolan är heller inte så lyckad, med tanke på trafiksäkerhet, störning och att busslinjen skär av GC-banan till och från Hemvägen. Den nya bussgatan kommer med en fil i vardera riktningen att bli en mycket lång och bred hårdgjord yta, med snabb vattenavrinning. Bussgatan kommer även att gå längs med huvudvattenledningen med 16-24 ton tunga bussar, där måste det göras förstärkningsarbeten för att inte skada infrastrukturen. Där den tilltänkta bussgatan ska ansluta till Hagalundsvägen måste det även göras ett vilplan, eftersom det är ett starkt motlut. Detta i ytterkurvan som är doserad i motsatt riktning för kurvtagning. Här kommer det troligtvis att sättas upp stoppljus precis som vid Stenhagsgatan, vilket kommer att samla upp fordon i båda riktningarna på Hagalundsvägen. Med denna anslutning kommer den redan idag hårt belastade Hagalundsvägen, att tillföras ytterligare ett störningsmoment för de boende. Det kommer att bli en ansevärd mängd start och stopp, med olägenheter för de närboende som följd. Trafiken in och ut från Tallåsvägen för lämning och hämtning av barn är också ett problem. Här är det många gånger med livet som insats, som barn och vuxna rör sig på och runt Hagalundsvägen. Att blanda vägranlutning till förskola, skola, bostäder och en snabbusslinje är mindre lyckat ur trafiksäkerhetssynpunkt. Låt i stället snabbusslinjen gå längs Hagalundsvägen med bytespunkten som huvudhållplats. Bytespunkten kan för övrigt ersätta ”getingmidjan” på Petersbergsgatan som är en riktig olägenhet för de boende. Avslutningsvis bör det göras en grundlig utredning gällande trafik och buller från Hagalundsvägen för Lupingatan, Resedagatan, norra Konvaljegatan, Svalörtsgatan, Tulpangatan, Violgatan och södra Jättens väg.

Kommentar

Bussgatan utreds ytterligare och kommer därför planläggas vid ett senare skede. Trafiklösningen vid Tallåsvägen har bearbetats inför granskning.

Tillägg till gemensamt yttrande - Internationella Engelska Skolan

Yttrande från Internationella Engelska Skolan Karlstad gällande Fredricelundsparken.

Internationella Engelska Skolan Karlstad vill poängtera att eftersom Skolverket vill öka antalet idrottstimmar till timplanen behöver vi allt utrymme vi kan få för att engagera eleverna i fysiska aktiviteter. Fredricelundsparken används redan väldigt mycket av vår skola eftersom vi inte har så mycket grönytor kopplade direkt till skolgården. Ökningar i timplanen påverkar alla skolor och då kommer säkert parken att användas oftare av flera. Vår idrottslärare uppmuntrar eleverna att vara ute så mycket som möjligt för att komma bort från stillasittande och samtidigt uppskatta den fina naturen som Sverige har att utnyttja. Fredricelundsparken är perfekt för våra elever eftersom det ligger ganska nära med bra gångvägar som inte korsar trafik. Det används också av idrottslektioner när de har orientering som ämne samt idrottsdagar. Det finns många elever som utnyttjar den fina gröny-

tan under läsåret och även under lovdagarna. Om den tas bort blir det inget bra ställe i närheten där våra elever kan komma ut i friska luften för att spela och leka på en riktig gräsmatta.

Kommentar

Bostäderna utgår ur planförslaget tillsvidare då frågan behöver ytterligare utredning.

Tillägg till gemensamt yttrande - boende Violgatan 5

Kompletterande synpunkter på detaljplan för nya Fredricelundsskolan, bostäder i parkmiljön och en snabbusslinje! Undertecknad skulle vilja lämna ett tänkvärt förslag på den nya och gamla Fredricelundsskolan. Den nya skolan tycker jag ska vridas 90 grader, så att byggnaden får en mer nord-sydlig riktning. På detta vis följer den ju också centrumets och vårdcentralens sträckning. Mina argument för en sådan tanke är följande:

1. Man undviker en ny baksida mot parken och får istället en välkomnande allmän/publik entré mot grönområdet. Skolan kan med denna vridning samt flytt av parkleken, byggas ut så att utemiljön överensstämmer med m2/elev. Med dagens föreslagna placering är inte en utbyggnad möjlig. Kommunikationsvägen mellan Gruvlyckan och Hemvägen skärs inte av med detta förslag. Området Hemvägen kommer med denna placering heller inte att gömmas bakom den nya skolbyggnaden.
2. Skolans utemiljö blir på två sidor, en östlig och en västlig. Detta motverkar att skolgården hamnar i skugga mot norr större delen av dagen, samt att man kan dela upp skolgården för olika åldersgrupper. Den gamla Fredricelundsskolan behöver då inte rivas, utan kan användas till andra verksamheter.
3. Man undviker starkt solljus och värme större delen av dagen i lärosalar. Solskydden blir ju dessutom nedvinklade för att kunna urskilja vad som står på aktiva skrivtavlor och vid projektorprojicering.
4. Den gamla Fredricelundsskolan som är en tidstypisk kulturmiljömärkt byggnad behöver inte rivas. Flytta in parkleken där istället, från deras idag barackliknande byggnader. Parkleken måste ju dessutom ändå rivas om man vrider på den nya skolbyggnaden. Kommunen kan t.ex flytta in dagverksamheter, musik, teater och andra föreningsaktiviteter i den gamla skolan. Man slipper då externa kostnader för privat hyrda lokaler.
5. Parkering för Fredricelundsskolans och Tallåsens personal kan lämpligtvis angöras på gamla parkeringen för Växnässkolan (vårdcentralen). Där finns 45 platser med tillstånd för personal på ve och den är idag lite utnyttjad. Här kan kommunen och landstinget samsas, förslagsvis med en transponderstyrd bom till p-platsen. Möjligheten finns också att bygga ett parkeringsdäck här, eftersom dagens parkeringsyta ligger ca 2 m under Petersbergsgatans nivå. Sänker man nuvarande nivå med ca 1 m så kommer däckets nivå med ovan nämnda gata. Här kan det således rymma 90 p-platser, där hälften är skyddade från väder och vind under ett p-däck.
6. Vid Tallåsens förskola bör det göras en säker hämta/lämna perrong, med separata körbanor. En betydligt bättre vändplats kan anordnas vid Tallåsvägens norra del, eftersom personalparkeringen blir flyttad. Ett antal handikapp och servicebilsparkeringar kan etableras inne på gamla skolgården. Bostäder i parken tycker jag ni ska låta bli. Låt denna park få förbli en yta för rekreation, spontan/ek och idrott. Tanken med grön- och parkytor är just till för att nedan angivna synpunkter ska vara möjligt, utan att sätta sig i bilen och fara iväg långt utanför staden. Tillför Fredricelundsparken tillsammans med föreningar, organisationer och privata aktörer en miljö för träning, lek och stadsodling. T.ex en 2-4 spårig 60 meters bana för löpning, en ansatsbana för längdhopp, en kulring, ett utegym m.m. Anvisa en plats för en förrådsbyggnad för lek och idrottsredskap till Fredricelundsskolan och Engelska skolan, likaså bör det anvisas en bra plats för stadsodling, med ett litet förråd och tillgång till vatten.

Snabbusslinjen och dess tilltänkta sträckning tycker jag ni ska skrota helt. Karlstad är en lite större småstad och kommer så att förbli, varför kasta ut så mycket pengar för så lite? Använd befintliga

vägar och anpassa bussarna efter dagens frekvens av resenärer. Bättre med mindre elbussar som har en tätare tidtabell att följa, när det så behövs, t.ex när folk börjar skola/arbete och slutar skola/arbete, samt vid arrangemang.

Kommentar

Många kloka synpunkter. Genom att skjuta den nya skolbyggnaden något åt väster skapas en generösare koppling i nord-sydlig riktning även om det sammanhängande grönstråket skärs av. Kommunen har utrett andra lösningar och ser stora fördelar i att inte bryta det nord-sydliga stråket. Sammantaget har sådana lösningar visat sig fungera sämre utifrån förutsättningarna för planen. Närbet till Växnäs centrum, påverkan på omgivande parklek och grönytor liksom möjligheten att klara en bra skolgård har varit svåra att lösa med en annan placering. Anpassning till underjordiska ledningar påverkar också handlingsutrymmet för placering av skolan.

Snabbussstråket behöver ytterligare utredning och tas bort ur planförslaget.

Tillägg till gemensamt yttrande - Blåklintsgatan 1

Ett planprogram, SBN-2015-237 togs fram 2015-2016 och ligger på kommunens hemsida. Enligt hörsägen, och tjänstemannauttalande vid samråd i nov, blev det inte godkänt.

I detaljplan, SBN 2018-57, står att Planprogrammet godkändes av stadsbyggnadsnämnden den 19 sept 2018. Vilket planprogram avses??? Det är inte OK att gå till samråd utan att presentera allt underlag. Omöjligt att följa.

Planprogrammet 2015-237 omfattar hela området: Hagalundsvägen, Tallåsen, Hemvägen, Petersbergsgatan. Detaljplan 2018-57 berör bara delar av detta område vilket märks vid samrådsmötet genom t.ex.:

- Vid fråga om var spontanaktiviteterna och engelska skolans idrott ska ta vägen pekas på de oanvändbara ytorna som utgör dagvattenfördröjning.
- Vid fråga om busstrafik på Petersbergsgatan finns inget svar. Det är inte OK att detaljplane-lägga ett område utan att redogöra för hur befintliga aktiviteter m.m. skall tillgodoses. Detaljplanen bör alltså omfatta samma område som SBN-2015-237. Speciellt som syftet med SBN-2015-237 var att skapa bättre offentliga ytor som parker och torg.

Att införa höga bostäder i området är inte görligt:

- Dels försvinner användbar yta för spontanaktiviteter och skolors idrottslektioner.
- Blir ett mycket störande inslag för befintlig villabebyggelse: buller reflekteras, avskärmning från parkytor, ökad trafik. Ett syfte med detaljplan 2018-57 är att skapa en förbättrad miljö. Gång- och cykelvägar beskrivs som väl utbyggt i omgivningen, men enligt förslaget skärs den viktigaste i området av genom att skola och bussgata placeras rätt över den. Detta leder till att omgivningarna fjärras från varandra. Att införa en bussgata rätt igenom området kan inte sägas förbättra miljön.

Gör man en portal genom skolan för att behålla gång- och cykelstråket så inför man en ny trafikfara, nämligen av korsning av bussgata. En sådan korsning bör vara planfri men omöjliggörs här av befintlig huvuvattenledning. Planfri korsning finns redan vid Hagalundsvägen.

Kommentar: Planprogrammet är godkänt av stadsbyggnadsnämnden så som beskrivet i planbeskrivningen. Utgå från det kommunen skriver i sina handlingar och på hemsidan är rätt före hörsägen underlättar säkert bedömningen.

Tillägg till gemensamt yttrande - Boende Näckrosgatan 2

Wäxnäs har mer eller mindre ansetts som ett problemområde sedan det byggdes. Regeringen vill nu satsa på dessa områden, så det skall bli ökad trivsel och därmed mindre kriminalitet, ökad integration osv. Att Karlstads kommun väljer att göra tvärsom, är högst anmärkningsvärt! Om man i New

York kan ha Central Park på 3,4 km² mitt på Manhattan + alla andra parker, Humlegården i Stockholm osv. så borde vi i Karlstad få ha kvar vårt lilla grönområde, som vi gläds åt varje dag.

Kommentar

Med närhet till I2 terrängen och stora parkytor bedöms det inte finnas brist på gröna ytor i och kring Växnäs.

Tillägg till gemensamt yttrande - Boende Violgatan 5

Angående skolan hoppas jag att det INTE blir någon grå eller svart ”plåtlåda”, utan att fasaden blir klädd i tegel för att på ett smakfullt sätt smälta in i området. Behåll grönyttorna runt om skolan för att möjliggöra för ”idrott och lek i det gröna”, både för skolbarnen på Fredricelundsskolan och för Engelska skolans elever. De senare använder idag grönområdet / Fredricelundsparken flitigt under hela säsongen, som tillåter uteaktiviteter. De har heller ingen ”egen” näridrottsplats. Varför inte göra iordning parkområdet för idrott och lek både för barn och vuxna? Genom att också spara grönyttorna, så möjliggör det att kunna bygga ut Fredricelundsskolan i framtiden – om det skulle behövas. Vad jag förstod på tjänstemännen på samrådsmötet var det redan idag på gränsen i antalet elever per m² utemiljö/skolgård. Genom att bevara parkområdet runt om skolan finns det i så fall möjlighet att på ett smidigt sätt öppna upp för att utöka skolans utemiljö, samt att ev. kunna ”bygga på en våning”. Dock tror jag att en så låg byggnad som möjligt smälter in bättre. Tycker att dagens Fredricelundsskola är ett ”mysigt inslag” i omgivningen, med sin låga byggnation. Tror att det lugnar ner skoleleverna med känslan av ”en liten skola”. Då jag själv har stor erfarenhet av såväl små glesbygdsskolor och skolor i stadsmiljö, så kan jag klart säga att en mindre skola är att föredra för både elever o lärare. Fredricelundsskolan i sin nuvarande form är unik i sig, med sin låga byggnation samt att varje årsgrupp/klass har en egen ingång. En stor centralhall blir både stökig och ett orosmoment för många barn. Försök att få till det på ett sådant sätt att elever ”delas upp” åldersmässigt, för att inte mindre barn skall bli ”ansatta” av de äldre. Låt också dagens elever vid skolan samt personal få vara med och ge sina synpunkter och önskemål om hur skolan skall utformas. Det är syvende och sist de som skall vistas i lokalerna och på skolgården.

Att blanda in olika ”sambälfunktioner”, bl.a. biblioteket i skolan ser jag som ett problem. Allmänheten skall inte vistas i skolmiljö, vilket skapar otrygghet och man vet aldrig vad för sorts människor som kommer dit. Tas nuvarande bibliotek dessutom bort från Växnäscentrum blir det ännu mer ”dött” i detta centrum. Satsa istället på biblioteket där det idag ligger, med om möjligt en caféhörna eller likande. Ett tips är att ta gamla Handelsbankens lokaler till ett nytt Bibliotek o café. Fredricelundsskolan inrymmer idag skyddsrum vad jag har hört. Har kommunen tagit det i beaktande och kommer nya sådana att byggas/inrymmas i nya skolan? Med ökad befolkning i området som tillkommit genom åren, bör väl fler sådana upprättas. Det hör väl till säkerheten i vårt samhälle, även om vi just nu inte befinner oss i någon ”krigssituation” eller ”krissituation”.

Fredricelundsskolan är väl även Kulturmiljömärkt? Hur blir det då möjligt att får riva denna? Även om den inte idag är ändamålsenlig för skolverksamhet, känns det så otroligt synd och hemskt att den skall rivas och jämnas med marken! Ett förslag är att bevara skolan och använda lokaler och skolgård till annan verksamhet. Parkleken kan flyttas dit, vilket öppnar upp för att bygga ny skola på ett annat sätt-samt att få större skolgård. Det är ont om idrottshallar/gymnastiksalar i kommunen, och att ha kvar nuvarande hall ”lättar på trycket” för alla som är i behov av lokal inom föreningsverksamhet. Idrottshallen kan även användas till så mycket, och t ex för uthyrning vid ”barnkalas och fester” osv. Matsalen passar även den utmärkt att hyra som ”festlokal” och mindre uppträdan- den. PRO använder idag denna lokal och rivs den har de ingenstans att ta vägen här på Växnäs. Den kan mycket väl användas om en ”PRO-gård”, typ Seniorernas hus på Sundsta. Passar ypperligt för allehanda aktiviteter om bara vilja och idéer finns. Övriga skollokaler kan nyttjas för div. kvälls- kurser och studiecirkel, replokaler för ungdomar, till parkleken och fritidsgård/ungdomsgårdslokal, dagverksamhet för funktionshindrade m.fl. (istället för lokalerna de har vid macken med asfalt och

ingen grön plätt så lång ögat når), ateljéer för målning och andrakreativa fritidssysselsättningar, väv-sal, danslokal, samlingslokal för områdets boende i såväl villor som lägenheter. Ja, listan kan göras hur lång som helst!

Byggnation av bostäder är inte önskvärt i vårt parkområde, som tro det eller ej, betyder så oerhört mycket för oss att få ha kvar och bevara som park- och grönområde. Då större delen av området som anses som parkyta består av installationer för dagvattenhantering, behöver övrig parkmiljö få vara kvar. Satsa istället för byggnation på att utveckla denna miljö. (Se tidigare om ”idrott o lek”, jag skrivit om). Varför inte ordna med stadsodling som i viken, plantera fruktträd och bärbuskar som både skolelever och boende i närliggande hyres/bostadsområden kan ta glädje utav och nyttja -som inga egna trädgårdar har. Fler bänkar och kanske ett och annat bord skulle underlätta för ”fika och picknick” i parken. Någon grillplats skulle också vara trevligt. Kanske någon mindre lekpark för små barn. Ett tips är att ha en dialog med de boende runt Fredricelundsparken vad de skulle vilja ha och göra i parken.

Snabbusslinjen genom området kan ni helst skippa! Det finns ingen som helst mening med att förstöra en hel stadsdel med att dra in en snabbusslinje. Vi har ju Hagalundsvägen och bytespunkten att tillgå. För att bussen ska gå snabbt och fort, krävs det att den går där folk inte kan gå på bussen och allra helst att ingen alls går å. Då går den fortast! Men vad finns det då för anledning att ha någon busslinje alls., om ingen ändå kan nyttja bussen för att spara tid. Tiden går istället till att ta sig till och från busshållplatsen. Då väljer man istället att ta bilen, eller att cykla istället. Att också dra busslinjen precis förbi en skola finner jag olämpligt. Den kommer också att skära av områdets naturliga cykelväg från Gruvlyckan upp mot Hemvägen och I2området. Att också bygga en undergång för bussen vid järnvägen är helt idiotiskt och kastar ”multogrosso” med skattepengar! Det finns ingen vinst i detta varesig ekonomiskt eller tidsmässigt. En snabbusslinje behövs inte i en stad i Karlstads storlek! De få minuter men sparar är inte försvarbart mot vad kalaset kostar!

Kommentar

Synpunkter kring användning och disposition av skolan framförs till teknik- och fastighetsförvaltningen som bygger skolan. Befintliga Fredricelundsskolan har ett kulturhistoriskt värde men bedöms inte som rimlig att bevara. De befintliga skyddsrummen kommer finnas kvar under skolgården.

Bostäderna och bussgatan utreds ytterligare och utgår därför från planförslaget.

Tillägg till gemensamt yttrande - Boende Tulpangatan 4

Vi tycker kommunen har ett ansvar över Växnäs centrum. Detta är till salu. Det har förfallit totalt. Att låta Centrum förfalla bredvid en ny tilltänkt bebyggelse? Hur tänker kommunen då? Skall man inte ta hand om befintlig bebyggelse först och göra det fräscht och tilltalande för de kringboende? Köp tillbaka Växnäs centrum och låt inte stan förfalla på olika områden. GÖR DET FÖRST!! På grönområdet. Ex utegym för alla.

Kommentar

Växnäs centrum har nyligen bytt ägare som förhoppningsvis kan leda till en positiv utveckling av området. Att driva centrumanläggningar är inte en kommunal angelägenhet.

Medverkande tjänsteman

Samrådsredogörelsen är sammanställd på stadsbyggnadsförvaltningen i Karlstad 2019 04 10 av planchef Jonas Zetterberg.